

IZHAJA VSAKI DAN.
 Vsak nedelja in praznik ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
 samostojne številke se prodajajo po 3 evr., (6 stotink)
 mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
 Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
 Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene
 stolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 stot.
 meter, cernice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
 po 20 st. m. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
 daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
 10 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
 „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsako leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —
 naročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira
 Naročnina na nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta K 2-10
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane
 pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
 Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista
 UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
 konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski
 lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
 Telefon št. 1167

BRZOJAVNE VESTI.

Demonstracije v Pragi.

PRAGA 18. Danes zvečer se je vršil
 shod, ki ga je sklicala narodno-socialna stranka
 oziroma na sedanjo politično situacijo. Po
 shodu je množica, ki je narasla med tem na 4000
 ljudi, korakala po glavnih ulicah, kjer so za-
 čeli izgrezi. Proti novemu nemškemu gledali-
 šču so metali kamenje. Policija je bila spre-
 jeta s kamenjem, mnogo redarjev je bilo ranje-
 nih. Iz množice se je tudi parkrat streljalo z
 revolverjem. Konečno so bili demonstranti raz-
 gnani.

Avstrijska poslanska zbornica.

DUNAJ 18. Med došlimi ulogami se
 nahaja več interpelacij glede dogodkov na
 graškem vseučilišču.

Zbornica je izročila zakon o rezervistih
 vojnemu odseku ter je potem nadaljevala
 nujni predlog posl. Schraffa in tov. glede
 akcije, s katero se ima priskočiti na pomoč
 vinogradnikom. Prihodnja seja jutri.

Gospodarska zbornica.

DUNAJ 18. Gospodarska zbornica je
 vsprejela zakon o ministerstvu za javna dela
 z znano resolucijo. Brass (levica) je uložil
 interpelacijo na vlado, kadaj da misli predlo-
 žiti jezikovni zakon in kaj namerava ukreniti,
 da obnovi jezikovni status quo.

Odvetnik poveril 800 tisoč kron.

DUNAJ 18. Dvorni in sodni odvetnik
 dr. Emanuel Quittner je poveril in ponar-
 edil menic za 800.000 K ter pobegnil. Izdana
 je proti njemu tiralnica.

Otvoritev 8. mednarodnega kongresa arhitektov.

DUNAJ 18. V veliki dvorani poslanske
 zbornice je danes minister za notranje stvari
 ob ogromni udeležbi slovesno otvoril osmi
 mednarodni kongres arhitektov. Doslej je
 prijavljeno okoli 1500 udeležencev. Ministe-
 za notranje stvari je opisal visoke cilje in
 pomen arhitekture. Na to sta kongres pozdra-
 vila predsednik poslanske zbornice dr. Weis-
 kirchner in župan dr. Lueger. Zatem je imel
 predsednik kongresa viši stavbeni svetnik
 Wagner slavnostni govor. Konečno je bila
 poslana cesarju udanostna brzojavka. Jutri
 prično meritornice razprave.

Na kongresu so zastopane: Belgija, Bol-
 garija, Nemčija, Francija, Holandija, Italija,
 Meksiko, Rumunska, Rusija, Švedska, Španija,
 Ogrska in Amerika.

Nemiri na inomostkem vseučilišču.

INOMOST 18. Danes zjutraj so katoliški
 dijaki zasedli prvo nadstropje vseučilišča.
 Poziv rektorja, naj vsi tekom deset mi-
 nut zapuste vseučilišče, ki nimajo kolegij, ni
 našel odmeva. Nagovoru rektorju so sledili
 poklici, na kar je dal rektor nabiti na črno
 desko, da so za danes predavanja ustavljena.
 Katoliški dijaki so na to pevaje cesarsko
 himno odšli. Vrata vseučilišča so potem za-
 prli. Katoliški dijaki so se podali v svojo
 društveno hišo, kamor so prišli svobodomi-
 selni dijaki demonstrirati. Na poziv straže
 so pa zopet odšli. Nato so svobodomiselnih
 dijakov priredili demonstracijo pred stanova-
 njem dr. Mayra. Sicer ni doslej prišlo do dru-
 gih nemirov.

Baron Banffy pred svojimi volilci.

BUDIMPEŠTA 18. (Ogr. biro). Baron
 Banffy je včeraj poročal pred svojimi volilci
 v Segedinu o svojem parlamentarnem delo-
 vanju. V svojem govoru je ojstro kritikoval
 delovanje vlade ter jo obdolžil feudalno-kleri-

kalnih tendenc. Očital je, da ni vlada usta-
 novila neodvisnega carinskega ozemlja. Kar
 se tiče snovanja nove stranke, ima to le
 namen, da zagotovi vladi bodočnost. Konečno
 je Banffy izjavil, da se ne strinja z vedenjem
 ministra za notranje stvari v aferi šopronjske
 jezikovne odredbe, ker to postopanje ne od-
 govarja interesom naroda.

Orkan.

LVOV 18. V mnogih občinah tarnopol-
 skega okraja je včeraj razsajal grozen orkan
 s točo, ki je napravil veliko škodo.

Parlamentarne volitve na Japonskem.

TOKIO 18. Na parlamentarnih volitvah
 je dobila vlada le malo večino.

Vojvoda Harcourt.

PARIZ 18. Vojvoda Harcourt je včeraj
 umrl.

Rojstni dan španskega kralja.

MADRID 18. Povodim kraljevega roj-
 stnega dne so se podali v kraljevo palačo
 čestitati kralju predsednika zbornice in senata,
 različne deputacije oblasti, in mnogo častni-
 kov armade in mornarice. Kralju so poslali
 brzojavne čestitke cesar Fran Josip, kralj
 Edvard, kralj Viktor Emanuel, cesar Viljem,
 knez Bülów. Pruski princ Henrik mu je
 čestital v imenu nemške vojsne mornarice.

Ovacije kralju Manuelu.

LIZRONA 18. Kralj Manuel je vsprejel
 danes v avdienci monarhistično deputacijo iz
 Oporta, ki mu je prečitala svojo adresno.
 Kralj je deputaciji obljubil, da pride čim prej
 v Oporto. Po avdienci je velika množica
 priredila pred palačo manifestacijo. Množica
 je kralja, kraljico vdovo in prestolonaslednika
 živahno pozdravljala.

Župani iz južne Nemčije v Londonu.

LONDON 18. Včeraj so prispeli semkal
 župani in občinski svetovalci mest iz južne
 Nemčije.

Petarda v cerkvi.

NIMES 18. Včeraj ob 5 in pol uri po-
 poludne je neki osemnajstletni mladenič, ki
 sta ga spremljala še dva druga mlajša tova-
 riša, vrzel v stolni cerkvi petardo, ki se je
 razletela z groznim pokom. Tedaj je bil v
 cerkvi veronauk za otroke, ki se pripravljajo
 na prvo obhajilo. V cerkvi je nastala silna
 panika, ker so vsi mislili na atentat. Več
 otrok je bilo pohojeno. Polagoma je nastal
 zopet mir in veronauk se je nadaljeval.

Ruski car in carica v Rimu?

LONDON 18. „Central News“ poroča iz
 Rima: Ruski car in carica prideta prihodnjo
 jesen v Rim in sicer po kopnem. Sedaj se
 mudijo v Rimu štirje ruski uradniki minister-
 stva za notranje stvari in en viši policijski
 dostojanstvenik. Imeli so že posvetovanja z
 načelniki italijanske policije.

Nesrečen porod.

(Dopis iz Škedenja.)

V nedeljo popoldne smo imeli v Šked-
 nju veliko — zabavo. Došlo je par gospodov
 doslej nam čisto nepoznatih obrazov, danam
 ustanove „Katoliško izobraževalno društvo“.
 — Kakor smo doznali pozneje, sta bila
 to neki gosp. Moškerc iz Ljubljane, neki
 g. Čenčič, nedavno importiran v Trst tudi
 iz Ljubljane in njima naš domači kapelan g.
 Piščanc. Sklicali so shod v Čemotovo dvo-
 rano, kjer se navadno — pleše.

S prvega so naši sklenili, da se ne
 udeležijo tega čudnega shoda. Ko pa so videli,
 da so tisti trije gospodje naročili kakor zbo-

rovalce tudi nekaj šolskih otrok, jih je
 jela stvar zanimati in so hoteli videti, kaj
 bo? In šlo nas je precej, a šli smo — kakor
 rečeno — zgolj iz radovednosti in ne z name-
 nom, da bi kaj preprečili. Ali kako debelo
 smo gledali, ko smo videli, da smo razun-
 tistih otrok in sklicateljev — samiso-
 mišljeniki. Toda povdariti moramo, da
 smo šli brez vsake vspodbuje in agitacije;
 koliko bi nas bilo šele, da smo poprej izdali
 parolo!!

Shod je otvoril gospod kapelan z govo-
 rom, ki je izzival bu ne proteste, ker je ta nje-
 gov govor vseboval direktne neresnice. Rekel
 je n. pr., da se po okolici doslej
 ni nič delalo na gospodarskem polju!!
 Ako bi se bil kdo oglašil in prečital ne-
 davno izšlo brošuro o naših gospodarskih
 zadrukah in združenjih, bi bil moral gospod
 govornik zardeti gori do ušes! Tako imamo
 n. pr. mi v Škedenju tri gospodarska dru-
 štva: gospodarsko, obrtniško in konsumno
 društvo. Pr-o obstoji že 28 let in ima okoli
 60.000 K premoženja. Drugi sta mlajši, a
 obstajata že po več let. Poleg tega imamo
 tudi zavarovalnico za govejo živino.

Klasičen je bil g. kapelan po proti-
 slovljih, v katera se je zapletal. Najprej je
 obsojal veselice in je povdarjal, da je sam
 sodeloval na veselicah v Rojanu, a da se je
 prepričal, da jih ljudstvo ne mara! Poz-
 neje pa, ali skoraj v isti sapi, ko je razvijal
 svoj program, je napovedal, da bo novo
 društvo — prirejalo tudi veselice!!
 Napovedal je tudi, da bo imelo novo društvo
 časopise, ali ne vse h! Ob tej priliki so
 padle zbadljive in sarkastične opazke od
 vseh strani. Tako n. pr.: „Piccolo“ seveda,
 „Edinosti“ pa ne!! (Moškerc: V vaši čital-
 nici imate „Srobočno misel“! Zborovalci:
 „Kaj veste vi, saj ste prvokrat v Škedenju in
 čitalnice še nikdar videli niste! Velik hrup).

Govornik je označil kakor predsednika
 shoda Čenčiča. Ironični vsikliki med zbo-
 rovalci. Hrupni protesti. Baseden boj med
 Moškercem in zborovalci. Hrupa, smeja,
 krika in ironičnih vsiklov ni bilo ne kraja
 ne konca. Veliko cgorčenje pa je navstalo,
 ko je Moškerc zaklical zborovalce, da le oni,
 g. Moškerc in družba in kdor se je vpisal,
 imajo pravico biti v tej dvorani. A na poziv
 iz zborovalcev, naj vstane, kdor se je vpisal,
 se je oglašil en sam bivši cikorijsa z name-
 nom, da se še le vpiše. Vsestransko se je
 kričalo, da v današnjih dneh stremjenja po
 splošni svobodi se ne bodo vpisali v društvo,
 ki ima v svojih pravih terorizem in ki da-
 jajo kolovodjem avtokratsko oblast.

Gospodje so postali tako zmešani, da so
 čisto pozabili, da so si imenovali predsednika,
 kajti izključno besedo je imel in podeljeval,
 oziroma zabranjal g. Moškerc! O čitanju
 pravil ni bilo niti govora; edino \$ 2 je bil
 v rabi, ker ne dovoljuje besede nikomur! Pač
 pa je Moškerc izjavil, da vključ v nasprotstvu
 in jezi (Torej je bilo nasprotstvo in jeza!!)
 ustanove novo društvo in vsi, ki so pošteno
 — to so njegove lastne besede — se vpišejo.
 Te besede so izzvale zopet velikansko ogor-
 čenje, ker se mora sklepati po njih, da
 vsakdo, ki se ne vpiše, ni pošten! Burni
 kliki: To vemo brez vas, kaj je pošteno! Na
 to je čital imena odbornikov in ta njihova
 imena so bila spremljana od ironičnega
 smeja in ploskanja! Kako tudi ne! Eden
 odbornikov je znan cikorijsa, ki čita le
 „Piccolo“; drugi je znani Langer, ki pri-
 leplja na pisma kolke „Lege Nazionale“;
 eden njih je 15-leten fantič, ki pa je poz-

neje izjavil našincem, da so ga vpisali proti
 njegovi volji; jednako se je izjavil tudi
 četrti odbornik p. d. Nane. Torej takim lju-
 dem, kakor sta prva dva, naj bi mi zaupali
 vzgojo svoje mladine, kakor nam je priporo-
 čal g. kapelan Piščanc!!

Hrup je trajal neprestano dalje in je
 postal tolik, da so se gg. začeli bati. Toda
 brez vsacega povoda. Ko so se potem zunaj
 dvorane nadaljevali hrupni prizori in je
 Čenčič opozarjal policijskega nadzornika,
 češ, da ga hočejo napasti, so nazvoči ob-
 burni veselosti odgovorili: „Mi Škedenjci
 imamo dolge jezike, ali ne dolgih rok! Z
 jezikom vas pošiljamo tudi danes krave past
 na Kranjsko in mi Škedenjci ne potrebujemo
 od vas nikacih lekcij ne o naobrazb, še
 manje pa o gospodarstvu! Tudi ne vspreje-
 mamo nikacih lekcij o vzgoji v krščanskem
 duhu. Mi prirejamo razne prireditve — po-
 sebno „božičnice“ v strogo verskem duhu in
 imamo pri tem tudi odprte — žepe ki jih
 izvestni gospodje pri nas nimajo nikoli v
 dobrodelne in še posebno ne v narodne na-
 mene. Roke pa ne bomo rabili proti vam!

S temi prizori je bil konec temu tra-
 gikomničnemu zborovanju. Gg. so bili popar-
 jeni do kraja, kakor da so vse žlice upali!
 Nam Škedenjcem pa so napravili le uslugo
 — izdramili so nas in prebudili.

Po dolgoletnih, utrudljivih bojih in na-
 porih z narodnimi nasprotniki smo si sicer
 želeli miru in odpočitka za nadaljno plodo-
 nosno delo na gospodarskem in kulturnem polju.
 Sedaj pa hočejo tiste nesrečne medsebojne
 prepire na Kranjskem, na katere stavlja svoje
 germanske račune, Velenenika Galle-Kreuter-
 jeva, nesrečni agitatorji iz zgolj stran-
 karake sebičnosti zanesti tudi k nam, a po-
 magati bi hoteli tem novodobnim Herastra-
 tom par njih, ki bi hoteli postati generali.

Ali pravični Bog, v katerega verujemo
 mi okoličani, ne dopusti, da bi se tudi med
 nas zanesla ta kuga. Poskusov bo kakor nam
 je pokazal nedeljski dogodek, ali mi okoličani,
 ki smo se utrdili v ljutih bojih pol sto-
 letja bomo znali odvrniti tudi te poskuse!
 Izlasti pa dajamo importiranim gospodom
 besedo, da hočemo storiti vse, da dete, ki so
 je v nedeljo povili ob tolikih mukah in tolik-
 kem — smehu, in ki mu ni hotel nikdo do-
 mačih kumovati ostane — mrtvorojeno
 dete!!

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 18. Zbornica je nada-
 ljevala specialno debato o proračunu trgo-
 vinskega ministerstva. Pri naslovu „varstvo
 delavcev“ je posl. Brody (demokrat) urgiral,
 naj se izvede zakon o zavarovanju delavcev.

Državni tajnik Szterenyi je naglašal, da
 si država nalaga zato velike žrtve za zavarova-
 vanje delavcev, da povpešuje socialni mir.
 Izvedba zakona je pa zelo težavna. Pri na-
 slovu „pomorska plovba“ je trgovinski mini-
 ster Košut izjavil, da niso razprave glede
 trgovinske zastave doslej imele še nikakega
 vpeha. Državni tajnik Szterenyi je zavračal
 napada na ogrsko-hrvaško paroplovno družbo,
 rekši, da pogodba, sklenjena z omenjeno
 družbo, ne zahteva, da morejo člani ravnat-
 eljstva znati madjarski jezik. Pogodba
 zahteva le, da so ogrski državljani, in isti so
 tudi dobri ogrski državljani. Očitano, da de-
 lajo velehrvaško politiko, ni v ničemer ute-
 meljeno, in tudi ni prav, da se obdoljuje, ne
 da bi se dokazalo.

Pri naslovu „železnice“ je trgovinski mi-
 nister Košut izjavil, da hoče vlada pri oseb-

potem se je usedel na stopnice na svoj
 navadni prostor. Gospodarjevi so se bili
 že vrnili iz vinogradov; prišli so zdaj iz
 shrambe, šli v svojo izbo, a ga niso po-
 vabili k sebi. Marjanka je šla dvakrat iz
 dvorišča na ulico. Enkrat se mu je zazdelo
 v poltemi, da se je ozrla nanj. Sledil je
 željno slehernemu njenemu gibljeju, a ni
 imel poguma se ji približati. Ko je izgi-
 nila v hiši, je šel s stopnic in začel ho-
 diti po dvorišču. A Marjanke ni bilo več
 vun.

Celo noč je prebil Olenin brez spanja
 na dvorišču in prisluškal slehernemu
 glasu v hiši gospodarjevih. Slišal je, kako
 so zvečer govorili, kake so večerjali, kako
 so si postiljali in legali spat; slišal je
 potem, kako je vse potihnilo. Praporščak
 je šepetaje pregovoril nekaj s staro, in
 nekdo je glasno dihal. Šel je v svojo sobo.
 Vanjuša je spal, ne da bi se bil sčel.
 Olenin ga je zavidal in zopet se je spril
 hoditi po dvorišču, vedno pričakujoč nekaj;
 a nihče ni prišel vun, nihče se ni genil;
 le enakomerno dihanje treh ljudi je bilo
 slišati. Poznal je Marjankino dihanje in
 poslušal ga je venomer in polušal je vtrp
 svojega srca.

(Dalje.)

PODLISTEK.

80

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

„Ti boš s svojo puško še ženske po-
 streljal.“ je rekla Marjanka.

„Ne, ne streljam.“

„Oba sta molčala nekaj časa.“

„Pa bi mi malo pomagal.“

Vzel je nožiček in pričel molče re-
 zati. Pri tem je dobil spodaj med perjem
 velik, kake tri funte težak, debel grozd,
 pri katerem so bile jagode druga drugo
 potlačile, ker niso imele za-se prostora.
 Pokazal ga je Marjanki.

„Ali naj vse porežem? Ali ni ta še
 zelen?“

„Pokazi.“

Njuni roki sta se zadeli. Olenin jo je
 prijel za roko, ona pa ga je smehljaje po-
 gledala.

„Kaj, ti se kmalu omožiš?“ je re-
 kel on.

Ona se je obrnila strani, ne da bi od-
 govorila, in ga samo ošinila s strogim
 pogledom.

„Ali ljubiš Lukaško?“

„Kaj te to briga?“

„Jaz ga zavidam.“

„Kaj pa še!“

„Res, ti si krasno dekle!“

A takoj ga je bilo strašno sram tega,
 kar je rekel; tako prostaško se mu je
 zdelo, da so zvene le njegove besede. Po-
 stal je ko škrlat rdeč, izgubil vse premi-
 slek in jo prijel za obe roki.

„Naj bom, kakršna hočem — za-te
 nisem! Kaj se norčuješ iz mene!“ je od-
 vrnila Marjanka, toda njen pogled je go-
 voril, kako dobro je vedela, da se ni
 norčeval.

„Kako naj bi se norčeval iz tebe! Ko
 bi ti vedela, kako jaz...“

Besede so zvene le še bolj prostaško,
 še manj so soglašale s tem, kar je čutil;
 a nadaljeval je: „Ne vem, kaj vse sem
 pripravljen storiti za-te...“

„Pusti me na miru, smola!“

Toda njen obraz, njene blesteče oči,
 njene visoke prsi, vitke noge so govorile
 vse kaj drugega. Zdelo se mu je, da je
 zapadla, kako prostaško je bilo vse, kar
 je govoril, a da je stala visoko nad takimi
 razmišljanji; zdelo se mu, da je že
 davno vedela vse to, kar ji je hotel in ni

znal povedati, da pa je hotela slišati, kako
 ji bo povedal. „In kako bi ne vedela,“ si
 je mislil, „saj sem ji hotel povedati le to,
 kar je ona sama. A ona ni hotela razu-
 meti, ni hotela odgovoriti,“ si je mislil.

„Hej!“ se je naenkrat razlegnil neda-
 leč v sosednjem vinogradu Ustjenkin gla-
 sek in njen tenki smeh. „Pridi sem, Mitri
 Andrejič, in pomagaj mi! Sama sem!“ je
 zaklicala Oleninu in pomolela izza listja
 svoj okrogli, naivni obrazek.

Olenin ni odvrnil ničesar in se ni
 ganil z mesta.

Marjanka je rezala dalje, a venomer
 pogledavala na gostača. On je hotel nekaj
 reči, a ni rekel; skomizgnil je z ramami,
 popravljal puško na hrbtu in naglih kora-
 kov zapustil vinograd.

XXXII.

Parkrat je obstal in prisluškal zvon-
 kemu smehu Marjanke in Ustjenke, ki sta
 si nekaj klicali.

Ves večer je bil Olenin v gozdu na
 lovu. Ne da bil kaj ustrelil, se je vrnil
 domov, ko je bil že mrak. Ko je šel
 čez dvorišče, je zapazil, da so bila vrata
 v shrambo odprta in da je blestela
 tam modra srajca. Poklical je posebno
 glasno Vanjušo, da bi naznanil svoj prihod;

nih vlakih uvesti četrti razred. Tretjega razreda pri brzovlakih pa ni možno uvesti ob sedanjem finančnem položaju državnih železnic.

Vsi ti in ostali naslovi so bili vsprejeti brez debate. (Živahna pohvala!) Klici: Živio Košut!

Sledila je razprava proračuna poljedeljskega ministerstva. Ob 2 uri je bila razprava do 4 ure prekinjena.

Na popoldanski seji se je nadaljevala generalna debata o proračunu ministerstva za poljedelstvo. Govorilo je več poslancev, nakar je bila razprava zaključena.

Gibanje med slov. dijaštvom na Dunaju.

Z Dunaja nam pišejo:

V „Komiteju slovanskih akademičnih društev na Dunaju“ se je v seji dne 14. t. m. razpravljalo o *skandaloznem postopanju bana Raucha* in hrvatske vlade napram vseučiliščnim profesorjem in se je sklenila soglasno in z navdušenjem resolucija sledeče vsebine: „Slovanska akad. društva, zastopana v komiteju slov. akad. društev na Dunaju, izražajo svoje najgloblje ogorčenje nad nezalisanostjo hrvatske vlade, ki je iz političnih nagibov upokojila profesorja Šurmina in Manojlovića. Istočasno izrekajo hrvatskemu in srbskemu dijaštvu zagrebske univerze svoje priznanje za občeudovajno vredno poštenost, s katero vodi težki boj za hrano akademično svobodo, in pozdravljajo njegovo akcijo z nedeljimi simpatijama.“

V isti seji je slovansko dijaštvo zavzelo tudi svoje stališče v stvari generalne stavke nemškega naprednega dijaštva; to stališče je precizirano v nastopni resoluciji: „Slovanska akademična društva, zbrana v komiteju slov. akad. društev na Dunaju, ne vidijo v sistiranju predavanja profesorja Wahrunda od strani inomoške univerze dovoljnega vzroka za obsirne akcije, ki bi imele težkih posledic, ker kršitev akademične svobode ni očitno, pač pa jasna. Izjavljajo pa, da bodo vselej, kakor hitro bi se pripetila kršitev svobode v pouku in učenju, za to najodločneje nastopali.“ — Drugi vzrok, zakaj se slovanski dijak niso udeleževali doslej manifestacij nemških dijakov, je ta, da se do zdaj nemško dijaštvo ni na noben način izrazilo o eklatantni kršitvi akademične svobode na hrvatski univerzi v Zagrebu. — Zadnja resolucija se je izročila tudi rektorju dunajske univerze.

Hrvatska.

Frankov nečak — nagradjen.

Frankovemu nečaku S. Franku je hrvatska vlada dala enoleten dopust s popolno plačo, stanarino in še mesečno doklado 800 kron, da potuje v Ameriko, da baje tamkaj proučava vprašanje o izseljavanju. In te izredne milosti Rauchove je „slučajno“ deležen ravno — Frankov nečak!! Po tem lahko sodimo, kaj pomenja za madjarski sistem na Hrvatskem Frankova — načelna opozicija. Opozicija namreč, ki se pojavlja v samih bobnečih frazah, dočim si z dejanji pridobiva od zistama — mastna plačila!! Kako dolgo bo še sa Hrvatska le en sam človek, ki bo veroval v Frankovo „velehrvatsko“?!!

Zopet premeščenje uradnikov.

„Hrvatska“ poroča, da bo tih dni zopet (in to večinoma iz Zagreba) premeščenih kakih trinajst finančnih uradnikov. Te uradnike premestijo v pokrajinska mesta

Ogrska.

Vprašanje ogrskih Romunov.

Ogrski Romuni so izdali 492 strani obširno brošuro, v kateri opisujejo vprašanje svoje narodnosti s statističnimi in zgodovinskimi podatki. Romunsko vprašanje na Ogrskem datira iz leta 1700, ko se je eden del Romunov združil z rimsko cerkvijo (romunski unitari imajo na Ogrskem eno nadškofijo in 3 škofije) ter je ta del Romunov prejel od cesarja Leopolda raznih koncesij. Iste so ob stajale v Solab, ki so bile temelj romunske zavesti. V 18. stoletju vzbudili so Romuni pozornost z dvema velikimi ustajami, ki so bile naprjene proti Madjarom. Leta 1791 so odposlali cesarju Leopoldu II. petico, v kateri so prosili vladarja posebne ustave in politične svobode. Zatem se je slišalo o Romunih leta 1848, ko so imeli veliko skupščino v Balasfalvi, pod predsedstvom škofov Saguna in Lemenyia. Potem je odšla deputacija v Inomost k cesarju in sledila je ustaja pod vodstvom Janka in Axente. Leta 1906 je bila porodom volitev ponovno osnovana romunska stranka, a v tem letu se je višila v Budimpešti velika konferenca, ki je proglasila svojim središčem državnozborni klub rumunskih poslancev. Središče skojce Romunov je v Aradu.

Sedaj je na Ogrskem — nadaljuje brošura — 2.799.470 Romunov, ki imajo absolutno večino v mestih: Fogaras, Hunyad, Alsofeher, Solnok-Dobroka, Krasov, Torda, Besterce, Kolozs, Sibin, Arad, Szilagyi t. d. — Romuni tvorijo 14 in pol odstotkov ogrskega prebivalstva. Romuni imajo na Ogrskem 5 semenišč za bogoslovce, 6 učiteljskih, 4 višje gimnazije, 1 nižo gimnazijo in 1 višjo trgovsko šolo. Potem imajo 9 internatov, 5 višjih dekliških šol, 4 dekliške gospodinjke šole, 1 industrijsko šolo in 2985 konfesio-

nalnih šol s 3076 učitelji. Od 1000 Romunov zna pisati in čitati samo 144, (od 1000 Madjarov 537). Od 1000 Romunov zna madjarski 63 (43 moških in 20 ženskih). Nasprotno od 1000 Nemcev govori madjarski 251, od 1000 Srbov 111. Potem takem se učijo Romuni in Slovaki najmanjše madjarski.

Denarnih zavodov imajo Romeni 170. Ti imajo imetka 19.8 milijonov v vrednosti delnic, 6.2 mil. rezervne glavnice, a pokojninske rezerve 1.4 mil. skupni imetek iznaša 27.6 mil. Od 24.440 ogrskih posestev, ki presežajo 100 katastralnih oralov, posredujejo Romuni 1068 posestev. Razun tega imajo veliko število manjših posestev. — Potem taksmo Romuni v gospodarskem pogledu izredno močni in zato jih Madjari smatrajo za večo nevarnost nego li Slovake; in to tem več, ker večina te romunske zemlje meji z romunskim kraljestvom.

Drobne politične vesti.

Kodifikacija pomorskega — prava. Minister za trgovino namerava izvesti kodifikacijo notranjega pomorskega prava. Teh dni se bodo tozadevno vršile v trgovinskem ministerstvu razprave, na katerih se določijo temeljna načela tega dela.

Vsesokolski sestanek v Zadru prepevoda. Dalmatinsko namestništvo je prepevoda sestanek vseh sokolskih društev iz Dalmacije v Zadru.

Strokovni referent za balkanske države. Deželni poslanec štajerski baron Friderik Rokitsky je imenovan strokovnim referentom za balkanske države v ministerstvu poljedelstva.

Ruski poslanec v Carigradu Sinovjev gre prihodnji teden na dopust. Za časa njegove odsotnosti ga bo zastopal prvi tajnik poslanstva, Nelidov.

Portugalski proračun. Iz Lizbone javljajo: Finančni minister je predložil zbornici proračun za upravo leto 1907/1908. Po proračunu znašajo dohodki 70.457.828.852, izdatki pa 71.808.940.383 reisov.

Odkritje spomenika francoskim vojakom na Ogrskem. — Dne 31. t. m. odkrijejo v Pečuhu spomenik francoskim vojakom padlim leta 1808. Odkritju spomenika prisostvoval bo v imenu francoske vlade tudi francoski poslanec na Dunaju Crozier.

Turški princ za združitev mohamedavcev. Turški princ Sabba Eddin izdaja v Parizu turški list „Napredek“. V eni zadnjih števil poziva princ makedonske in vse ostale mohamedance, da se čim tesneje združijo, ker sicer da so Makedonija, vzhodna Rumelija in Kreta izgubljene za islam.

Dnevne vesti.

Germanizacija na državni železnici. Imenovanje personalnega subreferenta na tukajšnjem ravnateljstvu. Iz Dunaja se nam brzično naznanja, da je namestnik personalnega referenta pri prometnem oddelku tukajšnjega ravnateljstva c. kr. državnih železnic imenovan revident Bierhandl na Dunaju.

To imenovanje je nov škandal, ki je le simptom germanizacijskih namer železniškega ministerstva. Pripominjamo, da je mesto personalnega subreferenta veličanske važnosti, ker mu je izrečena usoda nešteto uradnikov in uslužbencev, ki so skoraj vseskozi Slovenci. Dotični uradnik pa ni več niti enega deželne jezika in je znan pangerman, kar mu je ravno pripomoglo do imenovanja. Preskočil je novoimenovani uradnik vse višje revidente, izmed katerih so bili nekateri izvrstno kvalificirani.

Tega škandala, ki je še prava zloraba državne uprave v strankarsko-politične namene si ne damo zlepa dopasti.

Opozarjamo za sedaj naše poslance, ne posvetijo tej stvari svojo pozornost, ako niso tega še dosedaj storili.

Nedeljski shod konsorcija jestvinčarjev, ki je imel sklepati o znanih poboljških pomočnikom, se ni mogel vršiti radi neprihoda slovanskih jestvinčarjev. Za sklepanje namreč o dotičnih točkah dnevnega reda: uvedenje novega urnika in način odločitev, je bila potrebna prisotnost dveh tretin vseh zadrugarjev t. j. 115. Na shod pa je prišlo le 66 zadrugarjev in predsednik je moral priznati, da brez Slovencev ni mogoče doseči sklepčnosti, predvidene za prvo sklicanje občnega zbora.

To dragoceno priznanje še strani onih, ki žalijo in potepavajo slovanske jestvinčarje ob vsaki umestni in neumestni priliki, naj si naši jestvinčarji dobro zapomijo.

V nedeljski „Edinosti“ je pripravljalni odbor za slov. zadrugo jestvinčarjev natančno preciziral svoje stališče. Naši so postopali lojalno in nasproti žalitvam izglede samozatajevanjem. Nasproti tej deciderani izjavi je bilo brbljanje podpredsednika zadruga „o nekkih zavratnih namenih“ — uprav bedasto.

Pričskujemo pa z velikim interesom današnje komete „Laborator“, ki bo seveda iz principa udarjal — po slovanskih jestvinčarjih. Odgovor bi mu bil pravzaprav že dan z omenjeno izjavo v nedeljski „Edinosti“. Vsekakor — pravimo — radovedni smo!

Bohinj — slovenska Švica. Dne 30. junija m. l. se je izvršil v Bohinjski Bistrici velik nade vzbujajoč dogodek v gospodarski

politiki naroda slovenskega: bila je otvoritvena slavnost velikega hotelskega podjetja „Triglav“, last hotelske družbe istega imena, ki ima nalogo, da oploja gospodarsko življenje našega naroda s tem: da vabi tuje v deželo, jih seznanja z naravnim divotami naše mile slovenske domovine, da našemu rodu in njegovi zemlji pridobiva simpatije sveta! Vzvišena velika je ta naloga: dvigati svoj rod kulturno in mu pridobivati nove vire dohodkov. Naloga je ta torej, važna v dveh pogledih: v gospodarskem in etičnem — eminentno slovensko-patriotična.

V nedeljo se je otvorila letošnja sezona in sicer pod najugodnejšimi avspicijami. Votvo podjetja je prevzel strokovnjak, ki je videl mnogo sveta in se odlikuje po veliki agilnosti; hotelier gospod Alfred Seidl. Že na tej otvoritveni slavnosti je pokazal — da je mož na svojem mestu. Potreba je bila izborna in nenavadno točna. In kar je velikega pomena: cene povsem primerne.

Iz Ljubljane je došlo veliko gostov, med njimi tudi župan Hribar z gospo; potem Goricanov s poslancom g. Gabrščekom in nekaj nas je bilo tudi iz Trsta. Na obedu je sviral ljubljanska zvesta godba zares krasno a zvečer je priredila koncert. Kar nas je pa posebno vzradostilo; vibriralo so trobojnice, ki so pričala, da je ta divota naša slovenska last. Na nas je, da si jo ohranimo!! Kdor si more privoščiti, naj ne obiskuje ptujih dragih letovišč, ampak pohiti naj v našo slovensko Švico — v naš divni romantični Bohinj! In kako naj bi ne hodili izlasti mi Primorci, ko nam je po izredno ugodnih zvezah na bohinjski železnici Bohinj tako rekoč pred nosom!! Posebno one, ki si ne morejo privoščiti daljšega letovanja, opozarjamo, da morejo v jutro iz Trsta in ob 8. zvečer so že lahko v Trstu. Deležni bodo velikega užitka in vršili bodo rodoljubno dolžnost.

Zaključujemo z besedami, ki jih je izgovoril na lanskem banketu bohinjsko-bistriški, obče spoštovani gospod župnik Piber: Lepa je Švica, bogatstvo na njenih naravnih divotah, je neizmerna. Ali nam vendar ne treba hoditi v Švico — naša Švica je naš slovenski Bohinj!

Prihodnji tečaj podkovske šole v Ljubljani. Novi šolski tečaj na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani se prične dne 1. julija 1908. Poleg podkovstva se učenci podkovske šole uče tudi ogledovanja živine in mesa.

Kdor želi priti v podkovsko šolo, naj vložijo prošnjo za sprejem in naj ji priloži: 1) krstni list, 2) domovinski list, 3) šolsko spričevalo, 4) učno spričevalo v dokaz, da se je podkovstva izučil pri kakem kovaškem mojstru, 5) župnikovo ali županovo spričevalo o poštenem vedenju.

Ubožni prosilci, ki se ne morejo šolati ob svojih troških, niti ne morejo pričakovati podpore od svojcev, morejo dobiti po 100 K podpore pri kmetijski družbi. Prosilec za podporo mora svoji prošnji poleg navedenih prilog priložiti še:

6) ubožni list in 7) potrdilo, da je bil že 2 leti za kovaškega pomočnika.

Prošnje za sprejem v podkovsko šolo naj se do 15. junija 1908 pošljejo vodstvu podkovske šole v Ljubljani.

Šola bo trajala do konca decembra 1908.

Kdor dobro prestane preskušnjo, more po zakonu iz 1873. l. dobiti patent podkovskega mojstra; brez preskušnje pa sedaj nihče ne more postati podkovski mojster.

Pouk v podkovski šoli je brezplačen; učenci morajo skrbeti le za živeli in za stanovanje ter za potrebne šolske knjige. Stanovanje dobodo učenci za majhno plačo v šolskem posloppju.

Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na Poljanski cesti št. 63.

Ker je po slovanskih deželah še vedno premalo v podkovstvu izučeni kovačev, pa tudi premalo izurjenih oglednikov, zato naj bi skrbela županstva, da dobi vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in mesovnega oglednika.

Na tej podkovski šoli se bodo vršile skušnje dne 25. in 26. junija t. l., in sicer 25. skušnja iz podkovstva za kovače, ki niso obiskovali podkovske šole 26. junija pa za učence podkovske šole iz podkovstva ter ogledovanja klavne živine in mesa.

Pri skušnjah je treba a) odgovarjati na splošna vprašanja, po katerih načelih je polkovati konje in goved, ter na to, kako je podkovati zdrava, napačna in bolna kopita; vedeti je tudi treba, kakšno je podkovanje pozimi; b) prekovati ali nanovo podkovati eno ali več kopit, oziroma enih ali več parkljev; c) napraviti podkev za navadno, napačno in bolno kopito.

Kovači, ki hočejo delati to skušnjo, naj vložijo prošnje pri podpisnem vodstvu do 10. junija. Priložiti ji je 1) učno spričevalo v dokaz, da se je prosilec izučil podkovstva pri kakem kovaškem mojstru, 2) potrdilo, da je bil prošnik najmanj 3 leta pri kakem kovaškem mojstru kovaški pomočnik. Oni, ki napravijo izpit z nezadostnim uspehom, ga morejo ponoviti samo enkrat, in sicer najhitreje čez eno leto. Kdor pa prvič ali drugič na skušnjo pade, lahko vstopi v podkovsko šolo, da si more pridobiti za kovača potrebno znanje.

Do snanjanja onima oko glasila „Luči“. Prejeli smo in objavljamo: Ovo ravnjanja radi onima oko „Luči“ o smjeru djelovanja

istarskih visokoškolaca za narodne probitke: Hočemo da izbjegavamo svako nesporazumljenje u radu oko širenja prosvjete u istarski narod. Do nas stoji i zadaća nam je, da se jednom istarski narod osvjesti i podigne.

Na dobačeni nam izazov („kamaleonstvo“) odvrćujemo: Mi nijesmo voljni upuštati se u nikakve novinarske polemike i kojekakvo cjeplidčarenje. Nama je na umu samo istarski narod i njegov boljinak.

Beč, dne 16. svibnja 1908.

Za istarski klub u Beču
Niko Milačić.

Plemstvo s pridevkom „plemeniti“ je dobil major Oswald Kostenzer, namestnik poveljnika deželnega orožniškega poveljstva št. 7. v Trstu.

Mestni svet ima jutri v sredo ob 7. uri zvečer svojo VIII. javno sejo.

Razpisani službi. Na navtični sekciji trgovinske in pomorske akademije je razpisana služba šolskega sluga. — Enaka služba je razpisana tudi na ženskem učiteljsku v Gorici.

Sešitki poštnik znamk. V udobnost, posebno potujočega občinstva se izdajo v kratkem sešitki, ki imajo po 3 liste znamk po 5 stotink in jeden list znamk po 10 stotink. Na ovitku je utisnjen dvoglavi orel. Vsak list vsebuje 6 znamk. Cena takega sešitka znaša 1 K. 52 v., od katerega zneska odpade 1 K 50 st. na znamke in 2 st. na stroške naprave sešitka.

Gledališka predstava v Šklednju. V nedeljo dne 24. t. m. popoldne priredi tržaško slovensko gledališče v Sancinovi dvorani v Šklednju veliko gledališko predstavo. Uprizorilo bo slovečo ljudsko igro „Revček Andrejček“, v kateri nastopijo vsi člani slovenskega gledališča z gojenimi dramatičnimi šole vrad. Režijo vodi g. režiser Verovšek, ki nastopi v naslovni vlogi. Franciko bo igrala g. Danilova. S predstavo bo združen tudi ples. Podrobnosti o tej zabavi bodo razvidne iz plakatov, ki izidejo jutri.

Veselica „Čitalnice“ pri Sv. Jakobu. Največo zaslugu našem napredku v tem z našim narodom najbolj obljudenem okraju moramo prištevati gori naslovljeni Čitalnici, ki (dasiravno sestavljena izključno iz mladih moči obojega spola) vidno napreduje od veselice do veselice ter dela neumorno. Sedaj si je priredila na vrtu lep na novo zgrajen oder, ki bo popolnoma odgovarjal svojemu namenu, samo za bolj razsvetljavo bo treba poskrbeti. To bo pa tem lažje, ker je že napeljan plin prav tik odra, da se ga more z malim stroškom napeljati tudi na oder. Tudi ona „kmetijska soba“ ni odgovarjala svojemu namenu: kar petero vrat brez nikakega okna! Mizararsko delo odra je izvršil člen Rudolf Kompara, scenarijo pa je napisal gosp. Veble.

Kar se tiče izvajanja, moramo poudariti, da so bile vse točke dobro proizvajane vzle temu, da so bile nekatere motene od zvenenja bližnje cerkve... Da so čitalničarji kos svojih nalogi, so dokazali s tem, da so se skrbno držali intencije vzle zvenenju.

Mnogo perskih točk je bilo ponavljanih na splošno zahtevanje občinstva, ki je polno prostorni vrt; tudi društveni orkester je žel mnogo pohvale in priznanje.

Igra v enem dejanju „Lokavi snubač“ je eden običajnih „qui pro quo“, ki sko dobro interpretiran povsodi izborna zabava.

V tej igri sta se odlikovali gospici Požar in Benulič ter gg. Angelsky, Čelsky in D.čnik.

Za igro je sledila tombola, na koncu katere nam je naznanil g. Bizjak A. da nam bo „Čitalnica“ nudila drugo nedeljo, leto drama „Divji lovec“. Tudi pri tej prireditvi bo sodeloval društveni orkester.

Le tako naprej! V. V.

180 km. v 36 urah peš po Acquedottu. Znani tekač na tekmo, Dalmatince Ante Ružić, začne drevi ob 6. uri svojo rekordno hojo po Acquedottu. V dveh nočih in enem dnevu (36 ur) hoče prehoditi 180 kilometrov.

Tržaška mala kronika.

Pozno maščevanje. Okolo pred letom dni je nekdo razsajal v gostilni „Al buon ritrovo“ na nabrežju Pescatori. Izgrednik, mornar Andrej Milutin, star 42 let, iz Sibenika, je bil na zahtevo gostilničarja Mateja Vladič aretirán. In Milutin je v svojem srcu prisegel maščevanje. Prilika se mu je ponudila predvečeršnjem. Čakal je, da je gostilničar zaprl svoj lokal, in mu sledil oborožen z debelim kamenjem, na pot domov. A Vladič je pravočasno zapazil zalezovatelja, in ga dal aretirati. Vladič je na policiji odgovoril na dotično vprašanje, da je imel kamenje v žepu v svrhe... Čiščenja mesto paprje. Kronika ne pore, da li so ga dali zdravniško preiskovati z drobnogledom, v svrhu dokazovanja omenjene trditve! Pavliha je vsekakor zakremžil stroge obraze policijskih funkcionarjev v krčevit smeh, kar pa ga ni rešilo — luknje.

Obul je vkradene čevlje, stopil na vkradeni bicikelj in oddiral v ... ulico Tigor. Mehanik Srečko Nemec, star 21 let iz Narbežine, je predvečeršnjem ulomil vratarjevo utico v veži št. 12 ulice Carradori in vkradel iz nje bicikelj v vrednosti 90 kron, last Ivana Delfabbro, stanujočega v isti hiši. Za-

gledal je v isti utici tudi lep par čevljev, last to vratarja Ivana Citti, jih kar obul, stopil potem na bicikel in hajd na izlet. Ali večeraj jutraj je bilo že veselja konec, kajti prišli so ga redarji in odpeljali v zapore ulice Tigor.

Skupaj z Nemcem se je udeležil tatinskega pustolovstva tudi dninar Humbert Duchieccino. Ta pa je še pravočasno zginil iz površja in je že dosedaj svobode sin.

Išče se lastnika. Dne 6. decembra l. l. je bil aretiran na koledvorskem trgu krošnjar Ivan Arتين, star 39 let, stanujoči v ul. Majolica št. 7, ker je peljal nekam na vozičku škrinj, ki je bila tuja last. Škrinja je bila nekoga Josipa Krašević; radi tega si je krošnjar prislužil leto dni zapora. Našlo pa se ni lastnika ročnega vozička. Isti je shranjen na komisariatu ulice L. Ricci na razpolago neznanega lastnika.

Tatvina na krovu. Ob 7. zj. predvečernjega dne je bil aretiran na pomolu Giuseppe mornar Stipo V., star 40 let iz Zadra, radi tatvine K 40, ukradenih mornarju Ivanu Pirc na krovu parnika „Maria B.“ Da si je tajil, so ga vendar pridržali v zaporu.

Noč ima svojo moč, zlasti pa na grla pijancev. Predsinočnjem je policija aretirala 21 „pevcev“.

Turk, ki ni Turk. Predvečernjnjem smo poročali ob enem z drugimi listi o onem pustolovcu, Nikiti Čakula iz Carigrada, ki je bil ogoljufal mnogo oseb in tudi zaprel turškemu kavasu. Gospod turški konzul prosi pa, da sporočimo, da omenjeni Čakula ni turški podanik, marveč hrvaško ogrski državljan.

Izseljenci iz Amerike. Večera ob 10. uri predpoludne je po 16 dnevni vozniki iz New-Yorka dospel v naše pristanišče parnik „Slavonia“ 6725 ton., Cunard-Line, pod kapitanom Dunnine, z 229 možmi posadke in 310 izseljenci iz Amerike. Izseljenci so večinoma iz Ogrske.

Smešnica. Marjana: „Vedno se sliši, kako smo ženske nepotrepljive. A jaz čakam že 18 let na enega samega moža!“

Koledar in vreme. — Danes: Venancij muč. — Jutri: Padencijana dev. — Temperatura večeraj ob 2. uri popoldne + 26° Cels. — Vreme večeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: — Lepo, večinoma jasno. Hladni vetrovi. Zmerna vročina. Stanovitno vreme.

Društvene vesti.

Odbor Dramatičnega društva v Trstu naznanja s tem p. n. društvnikom, da je na nedeljo dne 24. t. m. sklicani VII. redni občni zbor preložen na nekoliko poznejši čas. Tudi se isti ne bo vršil, kakor je bilo objavljeno, v restavracijski dvorani hotela „Balkan“. Dan in kraj tega občnega zbora se naznanita v par dneh.

„Učiteljsko društvo za Trst in okolico“ izvolilo je v društveni odbor za nadaljno dobo sledeče: Predsednik: tov. Ferluga, podpredsednik: tov. Engelmannova, tajnik: tov. Andrej Čok, blagajnik: tov. Pertot, knjižničar: tov. Valentič (senior), odborniki oziroma odbornice: tov. Furlani, Gerdol, Sabadin, Scheimer. — Društveni perovodja: tov. Valentič (junior).

Konsumno društvo v Kolonji je nov člen — naši združni organizaciji. Javljamo, da je namestništvo potrdilo predložena pravila, ki se dajo sedaj natisniti. Potem bo v kratkem sklicano zborovanje.

Umetniški klub „Skala“. Ta klub si je izbral sledeči odbor: Predsednik Fran d. P. Globočnik, slikar; tajnik H. V. Gerbič, slikar; blagajnik dr. I. Merhar, pisatelj. Razen tega šteje do zdaj še sledeče člane: I. Marčelja, kipar; R. Marčič, slikar; S. Šantel, slikar in H. Šantel, slikarica. Klub sprejema tudi izredne in podporne člane. Njegov namen je gojiti umetnosti in umetniškega čuta med tržaškimi Slovani kakor tudi pospeševati družabnost med svojimi člani. Začasno se shaja v restavraciji „Altpilsen“, via Caserma.

Nar. delav. organizacija

Pozor! Člani N. D. O., ki so si izposodili knjige iz knjižnice so uljudno naprošeni, da jih kmalu vrnejo, ker je vedno več čitateljev oglaš, ki povprašujejo po lepih knjigah.

Odbornikom na znanje! Deločilo se je, da bodo odsluž glavne seje ob sredah točno ob 8 uri. Potrebno je da se jih udeležijo vsi odborniki. Prisostvovati smejo tudi predsedniki skupin.

Delavci za vzdrževanje proge drž. železnice (Bahnerhaltung) imajo v petek 22. t. m. ob 7 uri zvečer v društvenih prostorih shod, na katerem se bo razpravljalo o njih sedanjem položaju. Pričakovati je velike udeležbe.

V četrtek 21. t. m. ob 8 uri shod za sebnimi težakovi. Ker se obravnavajo važne zadeve, ki se tičejo te skupine pridite vsi polnočevalci.

Vesti iz Goriške.

Mestne volitve v Gorici. V soboto so se vršile dopolnilne volitve iz 3. razreda,

ne da bi se bilo opazilo kako posebno gibanje po mestu; niti stalni braki niso bili na delu. Izvoljeni so, kakor se je že naprej vedelo, kandidati, ki jih je postavil anonimen volilni odbor, in sicer dosednji prvi podžupan Giorgio Bombig z 237, podtajnik trgovske in obrtne zbornice Luigi Boschin z 224, uradnik „cooperative“ Giuseppe Brumatti z 233, zdravnik dr. Vittorio Pavia in mestni učitelj Carlo Rubbia z 232 glasovi.

Od petih izstopivših svetovalcev je dobil milost pri volilnem odboru le Bombig, katerega duša je tudi on. Kmeti Michele Culi iz Podturna in voditelja okrajne blagajne Leopolda Travani so škartirali ter na mesto prvega postavili Rubbia, bivšega tajnika nemškega „Schulvereina“, in namesto drugega Brumattija. Namesto bivšega drugega podžupana Battistiga, ki bo kandidiral v drugem razredu izvoljen je Boschin. Od preko 900 volilcev jih je prišlo na volišče le 238, večinoma sami mestni uslužbenci in osebni prijatelji kandidatov. Torej splošna apatija na vsej črti!

Dr. Faidutti ne aspirira za sedaj na čast mestnega svetovalca; objavil pa je list na novo starešinstvo, v katerim pravi, da se sedaj ne izplača vstopiti v volilno borbo, ker po mestnem statutu je zagotovljena večina liberalni stranki. Izdelal je pa nov volilni red, katerega priporoča novim mestnim očetom, naj ga razpravljajo in vsprejmejo kakor hitro možno. Po tem volilnem redu bi se uvela splošna in tajna volitev ter bi se vsi mestni zastopniki volili na določeni čas, tako bi odpadla vsakoletne volitve. Načrt se mora le odobravati, a žalibog ima to napako, da v mestnem svetu ne bo nikdar stavljen na dnevni red. Kajti, ko bi se ta v toliko spremenil, je v Gorici za vedno odklenkalo gospodujoči komori in nje člani si gotovo sami ne bodo spleali vrvice.

Vinska poskušnja in vinarski shod v Tomaju. Kakor smo javili pretečeni teden, je priredilo kraško vinarsko društvo v Tomaju vinsko poskušnjo in vinarski shod za dne 17. 18. iz 19. t. m., dočim je posebna komisija strokovnjakov 16. t. m. poskušala ter kvantificirala razstavljenega vina. Vinarski shod se je otvoril v nedeljo 17. t. m. ter se je vršil po napovedanem vporodu. Po pozdravnem govoru predsednika shoda pred. g. kanonika Matija Sila so govorili g. Anton Štrekelj, vodja dež. kmet. šole, g. deželni poslanec Joip Štrekelj, g. Fran Gombač, deželni vinarski komisar in Ljubljani in izven vporoda g. Reckendorfer, ravnatelj nižjeavstrijskega deželnega vinarskega društva in tajnik društva v obrambo avstrijskega vinarstva, in g. deželni poslanec dr. Gustav Gregorin. Ob 1. uri pop. se je otvorila vin ka poskušnja na katero je prišlo mnogo občinstva iz vsega Krasa in Trsta. Pokušalci so se jako povoljno izražali o kvaliteti razstavljenih vin. Tudi gosp. Reckendorfer iz Danaja se je jako pohvalno izrazil o kraškem teranu in njega čistem okusu. Izrekel je tudi svoje iznadenje nad čednimi kraškimi bivašči in oblekami.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena mati

Josipina Gulič

soproga pok. Josipa Gulič, v soboto 16. maja previdena se svetimi sakramenti za umirajoče v 71. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb drage ranjke je bil v ponedeljek dne 18. t. m. ob 5. in pol uri popoldne.

PROSEK, dne 19. maja.

Ivan Gulič, Marija omožena Pertot, Karol Gulič, Antonija .. Kotič, sinovi. .. hčere. Josip Pertot, Alojzij Kotič, zetje.

Velika zaloga sira ::

s specialiteto lastnega izdelka Parmegiano, Reggiano, Lodigiano, ovčji, EMENTHAL itd. Vsi izdelki stari in prastari. Absolutno konkurenčne cene.

Donà & Perissinotto

Trst, ulica Giuseppe Parini št. 4.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je TEKOČINA GODINA

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Mila Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Ja. ob ul. Josipa Godina, lekarna „Mila Jga“ Farneto 4

Steklenica stane K 1-40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko pošt. in zavoja.

TOVARNA POHIŠTVA

Aleksand. Levi Minzi

Trst — ulica della Zsae št. 46.

Zaloga:

Piazza Rosario šte. 1.

Ulica Lazzaretto vecchio šte. 36.

Trajna zaloga pohištva:

ulica della Sanità šte. 14.

Pisarna:

ulica Lazzaretto vecchio šte. 36.

Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.

Telefon: 6-70; 16-58. (Za informacije vprašati 6-70).

Mnogo denarja prihrani ::

lahko vsak gostilničar in vinski trgovec, ako rabi za popravljanje skisanega vina prašek od kemika RONCA, kateri pokvarjenemu vinu vso kislino odvzame. — Omot dovolj za 10 hekt. vina kron 7.—.

Dobiva se le pri:

IV. SCHUSTER-Ju, Trst, ul. Gaetano Donizetti 5

Razpošiljatev po povzetju.

TELEFON 855.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò šte. 9

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop

Giacomo Pellegrina ::

Zavod za nikelovanje

Trst, ul. Stadion 10 (dvorišče)

Pozlačenje in posrebrjenje cerkvenih predmetov, svečnikov, poprave umetniških predmetov in potrebnih za dela iz žolte med.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in bemozidam. Jeden čmota zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odličnih lekarnah

PRAXMARER „Si due Mori“ Trst, veliki trg

SUKNA

in modno blago

za obleke ::

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v Humpolcu

na Češkem.

TVORNIŠKE CENE. VZORCI FRANKO.

V pekarni in sladčičarni ::

VINKO SKERK, Trst via Acquedotto 15

in v podružnici via Miramar 9 se dobi vedno svež kruh, najfinije moke, čokolade fina dezertna vina v buteljkah, raznovrstne bliskote, tudi za čaj. Sprejme se naročila za torte, in krekanke. — SPECIJALITETA: PUSTNI KROFI.

Prodajo se plodonosna jajca ::

(za podlaganje) velikih kokoši, ukusnega mesa ter dobrih nosilk.

Na razpolago so sledeče pasme:

Plymouth, Roks eueoli, Arpingston Fulvae, lele Wyandottes, jerebičaste, zlatorumene in srebraste.

Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“ pod št. 637.

Pohišstvo

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Malcanton 7

Najvspešneje sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH

kar da je napravilo nanj vtis blagostanja in kulture. V prostoru, kjer se je pokušalo razstavljati vina se je kar trlo občinstva do pozne ure. Razum omenjenih gospodov so prisostvovali shodu g. namestništveni svetnik in voditelj c. kr. okr. glavarstva Anton Rebek, g. državni poslanec Alojzij Štrekelj, g. veleposesnik Jakoncich iz Gorice, g. tajnik kranjske kmetijske družbe Gustav Pirc, g. Fran Sancin potovalni učitelj v Buzetu in drugi. Za prihodnje dni nam je obljubljeno daljše poročilo z imeni odklonovancev. Za danes zaključujemo s konstatacijo, da je prvi poskus vinske poskušnje na Krasu popolnoma vspel ter da se je od iste nadejati za kupčijo s teranom ugodnih rezultatov.

Velika nesreča. V nedelje je bilo v Logu pri Bovcu streljanje v tarčo. Ko so se zvečer bovske gostje vračali na vozu domov, sta se konja splašila. Dra njih sta se hotela rešiti s tem, da sta skočila z voza. Ali oba v svojo nesrečo: kovaški mojster Fran Foni si je zlomil nogo, dočim je sedlar Miroslav Brginec padel tako nesrečno, da je še v isti noči umrl. Oba ponesrečenca imata še male otroke kar dela slučaj z Brgincem še posebno tragičen.

Razne vesti.

Dekliške lepote. V 18. stoletju je žive la na Dunaju deklica izredne lepote. Dunajski anali pišejo o njej tako-le: Bila je nepopisno lepa in mila. Pred njo je klečalo staro in mlado, bogato in ubogo. Ko se je sprehajala po gozdu, so se jeli in srne osupnane ustavljale in gledale to krasoto. Ptice so nehali žvrgoleti svoje navadne pesmi, in so opevale samo veliko njeno lepoto in milino. Iz ribnjakov so ribe molile svoje glave in nemo hvalile stvaritelja, ki je vstvaril tako čudo lepote. Krasotica je bila hči mestnega svetovalca in zvala se je Ana Brandstätter.

Poslano.*)

POJASNILO.

„Slovenski Narod“ je v svoji številki z dne 14. majnika t. l. priobčil notico, da se je pravda mej slavno „Slovensko Matico“ in med g. profesorjem Janezom Jesenkom poravnala. Ker se me je veled te tendenciozne notice od najrazličnejših strani radi te poravnave interperiralo, kako da sem mogel in zakaj da sem sklenil tako poravnavo, kakor je sporočil „Narod“, smatram — glede svoje osebe — za potrebno, da pojasnim premise in okoliščine te poravnave. To tembolj, ker se je vsa zadeva brez potrebe in brez vsakega uspeha zanesla v javnost.

Vsled priziva g. prof. Jesenka ta zoper sodbo c. kr. deželne sodnije v Ljubljani dd. 26. januarja 1908 o. št. Cg. I 326/7/7 je c. kr. nadsodišče v Gradcu s sodbo dd. 11. aprila 1908 o. št. Cg. I 326/7/12 razsodilo, da mora „Slovenska Matica“ povrniti tožitelju znesek po K 979/46 s 5% obrestmi od 12. julija 1907, na K 337/94 določene pravne stroške na prvi in na K 367/12 določene stroške na drugi stopinji.

Vkljub tej sodbi je g. Jesenko osebno, brez vsake moje intervencije in vednosti, naznanil g. predsedniku „Slovenske Matice“, da je pripravljen poravnati se z „Slovensko Matico“ in sicer na ta način, da vso od druge instance mu prisojeno svoto prepusti „Slovenski Matici“ in da vsaka stranka poravna svojega zastopnika.

Odbor „Slovenske Matice“ je to ponudbo dne 14. t. m. vsprejel in o tem g. prof. Jesenka osebno obvestil.

Pripomniti mi je, da je bil g. prof. Jesenko tudi pri razpravi pred c. kr. deželnim sodiščem v Ljubljani vsak čas pripravljen poravnati se s „Slovensko Matico“ in jej prepustiti vso uitoženo svoto po odbitku stroškov svojega zastopnika pod pogojem, da tožena „Slovenska Matica“ pripozna brezpogojno njegov tožbeni zahtevek.

To ponudbo g. prof. Jesenka je tedaj „Slovenska Matica“, oz. njen g. zastopnik dr. Ivan Tavčar zavrnil. Sedaj se je odločil odbor toženega društva vsprejeti rajše ponudbo g. Jesenka, nego vložiti revizijo zoper sodbo druge instance na c. kr. višnjo sodišče.

Pričakovati je bilo, da bode „Slovenski Narod“ o tem končnem sporazumljenju med strankama poročal brez vsake brce. G. dr. Ivan Tavčar pa je rajše z omenjeno notico v „Slovenskem Narodu“ udaril po meni in mojem klijentu ter vrgel potem moje pojasnilo, v katerem sem zadelo „sine ira et studio“ skušal obrazložiti, v svoj absolutistični koš.

Toliko v vsestransko pojasnilo za to „victrix causa“ g. dra. J. Tavčarja, ki je za me ne glede na kake nadalje napade — čignana in končana.

Trst, dne 18. majnika 1908.

Odvetnik dr. Konrad Vodušek.

*) Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon velevala.

Širite EDINOST

MALI OGLASI.

Domačo učiteljico se sprejme takoj k dvema deklicama v starosti od 8—10 let. Poučevati bi ju bilo do 5. razreda. Ozira se le na gđ. z dobrimi spričevati ter popolnim znanjem slovenščine, nemščine in italijanščine. — Gđ. zmožne poučevati v igranju na glasovir — inajo prednost. Ponudbe s prepisi spričeval je nasloviti pod šifro „M. M. M.“ na Inzeratni oddelek Edinosti. 723

Udova (likarica) se priporoča slovenskim družinam po nizkih cenah. Naslov: ulica S. Maurizio št. 2, III. n. 724

Išče se delavca-čevljarja. Naslov: Chiozza 3. I. n. — Brežic 725

Kupim zemljišče za zidanje male hišice pri sv. Ivanu, ne dražje od 1000 kron. Ponudbe na upravo Edinosti. 726

Iščem učenca za čevljarja od 13—15 let. Josip Vodopivec, prej mitnica v Bazovici. 704

Ponudim se v službo, kakor podmagaziner v kakem skladišču ali v kakem pisarni za pisarja ali uradnega slugo itd. Zmožen sem pisмено in ustmeno vseh starih tukajšnjih jezikov. Naslov Inzer. odd. Edinosti. 1317

Josip Stofa mizarski mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizarska dela. 38

Denarni zavod v Trstu

išče

poduradnika

za registracijo in arhiv.

Ponudbe pod

„**PODURADNIK**“

na administracijo „Edinosti“

ulica Galatti št. 18.

Kdor trpi

na hemeroidah, revmatizmu, protinu, glavobolu in zastarelih tajnih boleznih zamore ozdraviti s pomočjo

Odvarkov (Decotti) Sarsaparilje Prendini kateri čistijo in tanjšajo kri

6 odvarkov za K 120 pošlje po poštne povzetju

Odlikovana lekarna Prendini Passo di Piazza št. 2.

BONIVENTO & Comp.

Artistično . kromolitografčni zavod I. reda

TRST, ulica Tiziano Vecellio št. 4. — Tel. 19-97.

Sprejema vsakovrstna trgovinska dela, reklamne lepake, naslove, napisane listke itd. in jamči za perfektno in lepo izvršitev.

Poseduje stroj povsem nov in najnovejšega zistema.

Tvrdba z lesom

EMILIO SEGRE

v Trstu

je odprla sledeče podružnice: Riva Pescatori št. 8 (vogal ulice Annunziata)

in Ulica Scorzeria št. 14 (vogal ulice Parini) kjer se dobi bogata izbira

koroškega lesa po konkurenčnih cenah.

Irgovina z manufakturnim blagom

ANTON SANZIN pok. Frana - Trst, Barriera vecchia št. 11.

Veliki dohod zefirja, perkala, satena, batista in perila.

MODERCI, ČIPKE, RICAMI in DROBNARINE

Originalni francoski aparati svetovne tovarne

V. Vermorel di Villefranche (Rhône)

so najboljši in priznani od vseh vinogradnikov.

Posebno priporočljivi so:

brizgalnice „ECLAIR“ proti peronospori;

zveplalnica „TORPILLE“ proti oidiu;

injektor „EXCELSIOR“ proti flokeri;

acetilenska svetilka „MEDUSA“ proti trtnim črvom.

Kakor nadomestilo navadne zmesi na podlagi modre galice in apna je

hipna zmes Eclair-Vermorel

komodna, vapošna ter se drži peres.

Predmeti za menjavo pri vseh aparatih.

Ceniki in opisi na željo zastojni poštne prosto pri izključnem zastopniku

za Avstro-Ogrsko

T. Doswald, Trst Piazza Lipsia št. 6.

Službo išče absolvirani pripravnik v kaki tovarniški ali trgovski pisarni, banki ali menjalnici. Cenjene ponudbe na upravnishvo „Edinosti“ pod šifro „Bodočnost“. 700

Hiša v Rojau, s 5 prostori, vrtom in lepi legi se proda pod dobrimi pogoji. Pojasnila pri Inzeratnem oddelku Edinosti. 716

Prodajo se obleke in povrtniki za moške in dečke na tedenske ali mesečne obroke. Ulica Caserma 12/I.

Naznanjam slavnemu tržaskemu občinstvu, da imam prav prijazen in miren vrt pri svoji gostilni, da se lahko posluži vsaka družina, posebno pa je kozareček dobrega kraškega terana na razpolago po 56 kr. liter. Gostilna „Pri stari breakvi“, ul. Belvedere 17, Kosič H. 706

Pozor Bazovci! in nje okoličani! — V Bazovici pri Trstu, prej mitnica, odprl je novo prodajalno obuvale ter se priporoča udani Josip Vodopivec. 703

E. VIII 3018

Edikt.

Kdor želi kupiti 1 kočijo (brougam) naj se obrne na XII. oddelek podpisane sodišča.

Proda se tudi za 1/3 vrednosti vzkliene cene.

C. kr. okrajno sodišče za civ. stvari oddelek VIII. Trst.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežani

ima svoje novo

prodajalnico ur

v TRSTU

ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Antona novega

vsakovrstne verižice po pravih tovarniških cenah.

V najem se da takoj Hotel Štemarje v Škofji Loki.

Hotel je popolnoma prenovljen in opremljen z električno razsvetljavo in vodovodom. V hotelu sta dve veliki gostilniški sobi, salon, veranda in 12 sob za tučce. Pred hišo je velik, lep senčnat vrt. Kopel v hiši.

Natančnejše informacije in pogoje daje lastnik:

Franc Dolenc,

lesni trgovec v Stari Loki pri Škofji Loki.

Arturo Petrucci pok. Ant.

kovač-mehanič za stroje in motorje
Tovarna štedilnih peči (SPARHERD)

TRST, ulica Fondares št. 10.

TELEFON št. 971

Edvard Sauli

odlikovani klepar

Trst, ulica Pozzacchera št. 2

NOVA SPECIJALITETA:

kovinaste črke.

ZALOGA PIVA

STEINFELD

iz tovarne

Bratov Reininghaus

in iz meščanske tovarne

„**Pilsner Urquell**“

v Plznu

v sodčih kakor tudi v buteljkah.

ZALOGA

Mattonijev Giesshübler

vedno sveže kisle vode pri

ANTONIO DEJAK, junior

TRST, via degli Artisti št. 9 in 11

TELEFON šte. 505

Restavracija „AURORA“

Trst, ulica Giusue Carduci 15

in ul. S. Giovanni 13

Hrv. tambur. dr. „Atila“

v narodnih nošah.

Svira glazbeni in drugi instrument vsaki dan od 7. do 12. ure zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 4. ure popoldne do 12. zvečer.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije vdove Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 8

(vogal Torrente). „Alla Città di Londra“

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke, kostumi za otroke. Povrtniki, močne jape, kožni terzni paletotovi. Obleke za dom in delo. Delavski obleke. Tirolski loden. Nepramočljivi plašči (priročni). Specijaliteta: blago tu in tujem. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

A. Millovatz

mehanična delalnica

Trst — ulica del Trionfo 1

izvršuje vsakovrstna

kovaška in mehaniška dela

kakor tudi niklovanja.

Hotel Balkan

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerno. Počakaj & Kögl.

Hotel Balkan